

Lekce 2

Tempo, tempová označení

Označení, které je třeba se naučit umět pasivně přeložit, nebo více méně přesně určit význam:

Základní označení:

grave = vážně, těžce
largo = široce
lento = rozvláčně, zdlouha
adagio (adadžio) = pomalu, zvolna
andante = volně, krokem
andantino = poněkud volně, trochu rychleji než andante
sostenuto = zadržovaně
commodo (komodo) = pohodlně
maestoso (maestózo) = důstojně, velebně, majestátně
moderato = mírně
allegretto = poněkud veselé, méně rychle než allegro
animato, animando = oživeně
allegro = vesele, rychle
vivace, vivo (viváče) = živě
presto = rychle, úprkem
prestissimo = co nejrychleji

Náhlé změny tempa:

più mosso = více hybně (doslova)
meno mosso = méně hybně

Postupné změny tempa:

accelerando (ačelerando) = znenáhla zrychlovat
poco a poco animato (poko a poko anymáto) = oživovat více a více
stringendo (strindžendo) = naléhavěji, zrychlovat
ritardando, rit. = zpomalovat, zvolňovat

Doplňující výrazy:

simile = podobně
ma non troppo = ale ne příliš
poco = trochu, málo
molto = mnoho, velice
più = více
non tanto = ne tolik
un poco = poněkud
senza = bez
rubato = s měnící se rychlostí, s neklidným vzrušením.
ad libitum = podle libosti

Označení nálady a výrazu:

agitato (adžitáto) = vzrušeně, bouřlivě, prudce
alla marcia (ala marča) = pochodem, v tempu pochodu, na způsob pochodu
amoroso (amorózo) = milostně, láskyplně, vroucně
animato (anymáto) = živě, oživeně, rušně
appassionato = vášnivě, zaníceně, náruživě, vášnivě
cantabile (kantábile) = zpěvně
capriccioso (kapričózo) = rozmarně, vrtošivě
comodo (komódo) = pohodlně
con brio (kon brio) = s jiskrou, ohnivě
con fuoco = s ohněm, ohnivě
con moto = s pohybem
con sentimento = s citem
con spirito = oduševněle
dolce (dolče) = sladce, jemně
energico = energicky, rázně, důrazně
espressivo = výrazně
feroce (feróče) = divoce, bouřlivě
furioso (furiózo) = zběsile, zuřivě
giocoso (džokózo) = hravě, žertovně, vtipně
grazioso (graciózo) = půvabně
leggiero (ledžiéro) = lehce, hravě, perlivě
maestoso = velebně
morendo = zmíravě, zhasínavě
pesante = závažně, těžce
risoluto = rázně, rozhodně
semplice (semplice) = prostě, jednoduše
scherzando (skerzando) = žertovně
sostenuto = zdrženlivě
tranquillo, quieto (trankvilo, kuinto) = klidně, pokojně
triste = smutně